

לפני כב' המשנה לנשיאה, השופט ח' מלצר

המבקש:

רומן זדורוב

ע"י ב"כ עו"ד ירום הלוי

מרח' ארלוזורוב 145 תל אביב 62996

טל': 03-6912394 ; פקס': 03-6966815

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

פרקליטות המדינה, המחלקה הפלילית

הודעה מטעם המשיבה

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 7.9.20 ומיום 21.9.20, מוגשת בזאת הודעה מטעם המשיבה.

כללי

1. בפני בית המשפט הנכבד תלויות ועומדות בקשותיו של המבקש מיום 28.6.20 לצרף כראיה בהליך שבפנינו הרצאה לסטודנטים שנשא מנהל המכון לרפואה משפטית, ד"ר חן קוגל, וכן בקשתו החלופית והמאוחרת יותר, מיום 20.7.20, כי ד"ר קוגל יגיש חוות דעת בסוגיה הפרטנית.

2. בתמצית יאמר כי לעמדת המשיבה נימוקי המבקש אינם מצדיקים פניה בשלב זה לקבלת חוות דעת נוספת – בין של ד"ר קוגל ובין של מומחה אחר. עם זאת, ככל שסבור בית המשפט הנכבד, בניגוד לעמדת המשיבה, כי מתעורר צורך בקבלת חוות דעת נוספת, עמדת היועץ המשפטי לממשלה היא כי קיימת מניעה משפטית לקבל את חוות הדעת ממנהל המכון לרפואה משפטית ד"ר קוגל, בשל ניגוד עניינים כפי שיתואר להלן. הדרך המתאימה לקבלת חוות דעת, ככל שיש הצדקה לכך, היא לאפשר למבקש לקבל חוות דעת מרופא משפטי חיצוני למכון לרפואה משפטית (לרבות רופא משפטי מחו"ל במידת הצורך), וזאת אף תוך שימוש בסעיף 19(ב) לחוק סדר הדין הפלילי, המתיר לבית המשפט להורות שהוצאות ההגנה יחולו על המדינה, בתנאים מסוימים. ככל שבית המשפט הנכבד ימצא כי יש הצדקה לקבל חוות דעת, וכי המבקש עומד בתנאי סעיף 19(ב), הרי שלאור הנסיבות הייחודיות של מקרה זה, תסכים המשיבה, על דעת היועץ המשפטי לממשלה, לבקשה למימון מתאים לפי הסעיף האמור.

טענות המבקש באשר לנזילת הדם ועמדת המשיבה

3. נזכיר כי אנו עוסקים בטענת המבקש המפורטת בפרק 5.2 לבקשתו, לפיה "העקבות הזרות" בתא השירותים הוטבעו לכל היותר שעה לאחר ביצוע הרצח, ומשכך נעשו על ידי הרוצח, ולא על ידי אחד מה"מחלצים" אשר הגיעו לזירה לראשונה רק כחמש שעות לאחר הרצח. טענה זו נסמכת על חוות דעתו של המומחה תום בבל, לפיה על גבי טביעת הנעל מצוי דם שניגר מהמנוחה – טענה עליה אין מחלוקת, ועל טענת המומחה בבל לפיה זליגת דם מהגופה יכולה היתה להתרחש עד כשעה בלבד לאחר הרצח.

4. המשיבה תדגיש כי חוות הדעת של בבל – שממילא תחום זה אינו במומחיותו – אינה מתייחסת כלל לאפשרות כי הדם יצא מהגופה בשלב מאוחר יותר, כתוצאה מכך שנגעו או הזיזו קלות את הגופה.

5. כמפורט בתגובתה למשפט החוזר, בשאלה זו, אשר מסורה למומחיותו של רופא משפטי, חיווה דעתו המומחה ד"ר אלון קריספין מהמרכז הלאומי לרפואה משפטית. קריספין כתב מפורשות כי:

2. במידה שהגופה זזה או הוזזה ולו במעט לאחר המוות, מכל סיבה שהיא, דם יכול להמשיך לזלוג ממנה בהתאם לשינוי המפלס, לחץ חיצוני על כלי הדם הפגועים או חללים אחרים אליהם הדם נקווה, בתנאי קיום קשר עם בין מיקום הדם לבין החוץ, וכלי – לפי חוקי הפיזיקה.
תופעה זו מוכרת בקרב צוותי הצלה, חוקרי זירה ורופאים משפטיים, והיא מתרחשת כמעט תמיד בעת הזזת גופה, אם במקום מציאתה (למשל בזירת הרצח), אם בעת טלטולה לצורך העברתה, ואם בעת בדיקתה במכון. די בתזוזה קלה מאוד של הגופה כדי לגרום לכך. (בעמ' 2 לחוות הדעת)

6. כמו כן, סנ"צ עמיהוד לייפר, ראש המעבדה הניידת במז"פ, לו 30 שנות ניסיון בזירות עבירה, הבהיר בחוות דעתו כי תופעה זו מוכרת לו – "על סמך ניסיוני רב השנים, מספיקה תזוזה קלה ולעיתים אף נגיעה קלה בגופה כדי שפצע ימשיך לדמם דימום פסיבי".

7. הנה כי כן, מחוות הדעת של ד"ר קריספין עולה כי דם יכול לזרום מגופה "במידה שהגופה זזה או הוזזה ולו במעט", כי הדבר יכול לנבוע מ"לחץ חיצוני על כלי הדם הפגועים או חללים אחרים אליהם הדם נקווה" והכל לפי חוקי הפיזיקה. קריספין מציין כי מספיקה "תזוזה קלה מאוד של הגופה" לשם כך, ובאופן דומה מציין לייפר כי מספיקה "תזוזה קלה ולעיתים אף נגיעה קלה". שניהם מציינים כי מדובר בתופעה מוכרת ביותר בזירות פשע.

8. ב"כ המבקש חוזר וטוען בהרחבה כי אף המשיבה מסכימה לכך שהגופה לא "הוזזה", ועל כן הוא מסיק את המסקנה המופרכת שהמשיבה "מסכימה לזיכויו של המבקש".

9. נחזור ונבהיר: גופתה של המנוחה לא "הוזזה", במובן של הוצאתה מתא השירותים השני. הוצאתה מהתא נעשתה רק בשלב מאוחר יותר, ובוודאי שלאחר הטבעת טביעת הנעל. עמדת המשיבה היא כי פעולות שונות שבוצעו על ידי אנשי מד"א מיד עם הגיעם למקום גרמו לתזוזות קלות במנח הגופה או ללחץ חיצוני עליה והן שגרמו ליציאת דם מהגופה באחד מהתהליכים המתוארים בחוות הדעת של ד"ר קריספין, או לזליגת דם באופן אחר.

10. כך, כפי שמפורט בתשובה, הפרמדיק אייל בן משה ערך לגופה בדיקת סימני חיים ידנית, ולאחר מכן, נבדקו על ידי שני אנשי מד"א קיומם של סימני חיים גם באמצעות מוניטור, פעולה שדרשה הדבקת משגוחים לגוף. כל אלה יכלו בהחלט לגרום לתזוזתה, ולו במעט, של הגופה, גם בעת שנותרה שרועה בתא השירותים. כאמור, בהתאם למומחים, קריספין ולייפר, די בתזוזה קלה ולעיתים אף בנגיעה קלה כדי לגרום לזליגת דם החוצה.

11. המשיבה תפנה בהקשר זה לדבריו של המומחה לייפר בחוות הדעת, לפיהם הגופה "הוזזה מעט" בחלקה העליון:

"בנוסף, ניתן לראות כי הגופה הוזזה מעט לכיוון המחיצה הגובלת בתא השירותים השלישי, זאת בהסתמך על כתמי מריחות דם ושיער על מיכל ההדחה (תצלומים 6,7), על כתמי מריחה/ניגוב ונזילות דם על חלקו העליון ובחזית מיכל ההדחה בחלק הימני ועל כתמי דם הנראים בתצורת טפטוף על הרצפה סמוך ותחת לצדו הימני של מיכל ההדחה (במבט לתוך התא)." (בעמ' 7)

אין בחוות הדעת המבוקשת פוטנציאל להוות ראיה המצדיקה משפט חוזר

12. המשיבה תדגיש כי בבקשה למשפט חוזר הנטל הוא על המבקש לבסס את אחת מהעילות המנויות בחוק. על מנת לעמוד בתנאי סעיף 31(א)(2) לחוק בתי המשפט על הראיה החדשה להיות בעלת פוטנציאל של ממש, בעצמה או בשילוב עם הראיות הקיימות, לשנות את תוצאות המשפט לטובת הנידון. לענייננו, ועל מנת שיהיה בחוות הדעת המבוקשת הפוטנציאל הנדרש לכאורה, חוות הדעת תצטרך למעשה לשכנע את בית המשפט כי **לא קיימת אפשרות כלשהי** לכך שדם נזל מהגופה כתוצאה מנגיעה בה או תזוזה קלה שלה, בעת הגעת המחלצים למקום. עמדת המשיבה כי בנסיבות העניין, לא תתכן שלילה שכזו.

13. כאמור לעיל, דם יכול היה לזלוג מכלי הדם הפגועים עצמם כתוצאה מנגיעה בהם או תזוזה קלה שלהם; הוא יכול היה לזלוג מהפצע שנפער בצווארה של המנוח וניקווה בו דם רב, כפי שניתן לראות בתמונות מהזירה; בנוסף, לא ניתן לשלול את האפשרות כי הדם הרב שנזל מהגופה מיד לאחר הרצח נקווה על המעיל של המנוחה וזלג שוב כאשר הזיזו אותו לצורך הדבקת המשגוחים. וכאמור לעיל, ישנה אינדיקציה בזירה כי הגופה הוזזה בשלב מסוים. היינו, תסריטים אלה אפשריים כולם והמשיבה אינה רואה יכולת לשלול את היתכנותם.

14. משכך, לא תוכל חוות הדעת המבוקשת כדי לשנות מתמונת הראיות שבפני בית המשפט, וודאי שלא להצדיק משפט חוזר, לבדה או ביחד עם ראיות אחרות.

קבילות הרצאת הזום

15. המשיבה הביעה את עמדתה בעניין זה במסגרת התגובה לצירוף ראייה חדשה שהגישה ביום 8.7.20. כמפורט וכמנומק בתשובה זו, עמדת המשיבה היא כי מדובר בעדות שמועה ועדות סברה, שאינה קבילה, והמשיבה תפנה לנימוקיה המפורטים בתגובתה מיום 8.7.20.

16. נוסף כי ביסוד הדרישה כי עדות מומחה תוגש באופן של חוות דעת ערוכה כדין לפי פקודת הראיות, עומדת ההכרה כי על מי שמחוזה דעה בעניין מקצועי לבדוק בקפידה את כל הנתונים והעובדות הרלבנטיות, לנתח אותם באופן מנומק, ולחתום על המסקנות המקצועיות המפורטות בחוות הדעת על כל המשתמע מכך מבחינת מעמדו המקצועי. אין הדבר כך בכל הנוגע לדברים שמושמעים במהלך דו שיח המתפתח, בין אם באופן ספונטני ובין אם לאו, במסגרת הרצאה. בוודאי שאין בדברים שנאמרו בדרך זו כדי להוות משקל נגדי אל מול חוות דעת ערוכות כדין שהוגשו מטעם המשיבה.

17. נשאלת אם כן השאלה, וזאת כאשר מביאים בחשבון גם את האמור לעיל בדבר היכולת של חוות דעת בשלב זה לשלול את האפשרות כי דם זלג על גבי העקיבה גם שעות לאחר הרצח, האם יש מקום לאפשר למבקש לקבל חוות דעת ערוכה כדין מד"ר קוגל, וראה להלן.

קבלת חוות דעת מד"ר קוגל

18. ד"ר קוגל משמש כיום כראש המכון לרפואה משפטית, אולם בתיק זה מעמדו שונה. במהלך ניהול התיק בבית המשפט המחוזי, ד"ר קוגל, שניהל אותה העת מכון פרטי (חברת מד"ן), הכין עבור המבקש חוות דעת, והעיד מטעמו בבית המשפט קמא. טרם כניסתו של ד"ר קוגל לתפקיד נערך עימו הסדר ניגוד עניינים אשר נועד למנוע, בין היתר, מצב בו יעסוק בכובעו החדש כיו"ר המכון, בעניינים בהם עסק בעבר במסגרת חברת מד"ן [ור' סעיף 11(3) להסדר]. היינו, בדיוק אותו מצב בו אנו מצויים כיום – בו מבוקש כי ראש המכון יתן חוות דעת באותו תיק בו נתן בעבר חוות דעת כמומחה פרטי.

... העתק ההסדר מצ"ב במעטפה סגורה ומסומן "א".

19. הסדרי ניגוד עניינים כדוגמת ההסדר עליו חתם ד"ר קוגל טרם כניסתו לתפקיד נועדו בין היתר למנוע מצב בו עמדתו המקצועית של עובד הציבור תושפע מעבודתו ועמדתו הקודמת, וכן על מנת לשמור על אמון הציבור בעובדי הציבור. המשיבה תדגיש כי החשש מהטיה של המומחה – מודעת או בלתי מודעת – הוא חשש מוכר וידוע דווקא בתחום הפורנזי, בו ננקטים על דרך השגרה אמצעים למנוע הטיות מעין אלו.

20. המשיבה תציין כי הפסיקה הכירה בחשיבות הרבה שיש למניעת ניגודי עניינים של עובד הציבור, ולחשיבותם של הסדרי ניגוד עניינים בהקשר זה. וראה למשל בבג"ץ 43/16 תנועת אומ"ץ אזרחים למען מינהל תקין וצדק חברתי ומשפטי נ' ממשלת ישראל:

"בית משפט זה עמד לא אחת על כך שפסילה מוחלטת של אדם מלמלא תפקיד מסוים היא

האמצעי הקיצוני ביותר להתמודדות עם החשש מפני ניגוד עניינים, וכי יש לתור אחר אמצעי חמור פחות אשר יש בכוחו כדי לנטרל את ניגוד העניינים הפוטנציאלי (ראו למשל: בג"ץ 7402/11 התנועה למען איכות השלטון נ' ראש ממשלת ישראל, [פורסם בנבון] פסקה 12 (4.1.2012); בג"ץ 11745/04 רמות למען הסביבה נגד המועצה הארצית לתכנון ובניה, [פורסם בנבון] פסקה 15 (4.9.2008); בג"ץ 595/89 שמעון נ' דנינו, הממונה על הדרום במשרד הפנים, פ"ד מד(1) 409, 418-419 (1987); זמיר, עמ' 586-589). ואכן, יש בנמצא דרך אחרת פוגענית פחות להתמודד עם חשש זה – והיא עריכת הסדר למניעת ניגוד עניינים.

78. עריכת הסדר למניעת ניגוד עניינים היא פרקטיקה נהוגה ומקובלת בשירות המדינה.

21. בענייננו טמון קושי נוסף בפניה לקבלת חוות דעת מד"ר קוגל, שכן בסוגיה הנידונה כבר הגישה המשיבה חוות דעת מטעם ד"ר קריספין, המשמש כרופא במכון לרפואה משפטית. מצב זה הוא מטבע הדברים בלתי רצוי והוא אחת הסיבות אותן מונה דו"ח הוועדה לבחינת מצב הרפואה המשפטית בישראל (מרץ 2018) לכך שהמכון לרפואה משפטית מנוע מלתת חוות דעת להגנה.

22. מעמ' 91 ואילך לדו"ח עומדים עורכיו על "הסיבות לכך שבמבנה הקיים המכון לרפואה משפטית מנוע מלתת חוות דעת לסגוריה". בין היתר, עומד הדו"ח על הקושי והמורכבות בכך ששני רופאים מטעם אותו מוסד יהיו עדים משני צדי המתרגם בהליך משפטי, כאשר אחד ישמש עד תביעה והשני עד הגנה. מעבר לניגוד העניינים וחוסר הנוחות שמצב זה יוצר, ההנחה היא, שכאשר מוגשת חוות דעת מטעם רופא מהמכון, זוהי חוות דעתו הרשמית של המכון והיא מקובלת על מנהל המכון. עוד נאמר כי קיים קושי בכך שעל דוכן העדים יעמדו שני רופאים מאותו המוסד שאינם בעלי אותו המעמד, קרי רופא מומחה מן המניין מול מנהל יחידה או מנהל המכון בו הוא עובד, ובגלל פערי מעמד אלה, עלולים להיפגע חוזק ומשקל עדותו של רופא.

23. אל מול קשיים מובנים אלו, והסדר ניגוד העניינים המפורש עליו חתם ד"ר קוגל, לא עומד לשיטת המשיבה כל שיקול בעל משקל המצדיק להתיר לד"ר קוגל להכין חוות דעת בתיק זה. נבהיר זאת. לד"ר קוגל אין יתרון כלשהו בשאלה העומדת לדיון, על פני כל רופא משפטי אחר. ד"ר קוגל לא הגיע לזירה ואף לא ביצע את הנתיחה של המנוחה. בנוסף, הנושאים שבהם טיפל בעבר ד"ר קוגל במסגרת תיק זה, הן בבית המשפט המחוזי, והן בהמשך בשלב הערעור, אינם קשורים לסוגיה שבנידון.

24. טרם סיום פרק זה, המשיבה תזכיר כי בבקשתו כתב המבקש כי "פרופ' היס מנוע מלמסור חוות דעת בעניין המנוחה משום ש... הרופא המשפטי שניתח את גופתה וכתב את חווה"ד אודותיה (דר. זייצב) נועץ עמו" (בסעיף 13.ג). היינו, עמדת ב"כ המבקש עצמו היא כי מעורבות קודמת בתיק – ולו בדמות היוועצות בלבד, ואף לא בסוגיה שעל הפרק – יוצרת מניעות עקב חשש להטיה ולניגוד עניינים.

25. על כן, ועל דעת היועץ המשפטי לממשלה (בכובעו כראש הייעוץ המשפטי), לא ניתן לקבל חוות דעת מד"ר קוגל בסוגיה הנדונה, וככל שהמבקש מעוניין להגיש חוות דעת נוספת מטעמו, עליו לפנות לשם כך לרופא משפטי אחר, שלא במכון לרפואה משפטית.

סעיף 19(ב) לחוק סדר הדין הפלילי – הוצאות ההגנה

26. הן בבקשותיו השונות והן בדיון שנערך בפני בית המשפט הנכבד ביום 6.9.20, טען ב"כ המבקש כי למבקש אין אמצעים לממן חוות דעת בנושא שבנדון, ומשכך הגיש את שתי הבקשות האמורות לבית המשפט הנכבד, חלף הגשת חוות דעת סדורה על ידי מומחה מטעמו.

27. כאמור לעיל, המשיבה סבורה כי לגופו של עניין, אין הצדקה לקבלת חוות דעת נוספת מטעם ההגנה בנושא שבנדון. בה בעת, עם זאת, וככל שהמבקש יעתור לכך, סעיף 19(ב) לחוק סדר הדין הפלילי מאפשר לבית המשפט במקרים הנדירים המצדיקים זאת לאחר חקיקת חוק הסניגוריה הציבורית, להורות על מימון הוצאות ההגנה. והכל בתנאי שבית המשפט הנכבד סבור כי קיים צורך בהכנת חוות דעת בשלב זה ולאחר שהוא משתכנע כי הנאשם הוא אכן מחוסר אמצעים. וראה להלן.

28. סעיף 19 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 קובע כדלקמן:

"הוצאות ההגנה

19. (א) מינה בית המשפט סניגור, יחולו על המדינה הוצאות ההגנה לרבות הוצאותיהם ושכרם של הסניגור והעדים, כפי שייקבע בתקנות.
- (ב) שוכנע בית המשפט שהנאשם מחוסר אמצעים, רשאי הוא להורות שהוצאות ההגנה לרבות הוצאותיהם ושכרם של עדי הנאשם יחולו על המדינה, גם אם לא נתמנה לנאשם סניגור."

29. טרם חקיקת חוק הסניגוריה הציבורית, תשנ"ו-1995 (להלן – חוק הסניגוריה הציבורית), סעיף זה הוא שהסדיר את תשלום שכר הטרחה והוצאות ההגנה במקרה של סגורים שמונו על ידי בית המשפט, וכפי שניתן לראות מנוסחו של סעיף 19(ב), גם את האפשרות של מימון הוצאות ההגנה במקרה שלא נתמנה לנאשם סניגור.

30. בית המשפט הנכבד הכיר באפשרות לעשות שימוש בסעיף 19(ב) במקרים חריגים מסוימים, גם לאחר חקיקת חוק הסניגוריה הציבורית (ור' בש"פ 1956/12 מדינת ישראל נ' פרדי אלגמיל; בש"פ 5881/15 מדינת ישראל נ' רונאל פישר). עם זאת, הפסיקה הבהירה מפורשות שיש לעשות שימוש בסמכות זו בזהירות ורק במקרים מיוחדים. וראו דבריו של כב' המשנה לנשיאה א' רובינשטיין בעניין אלגמיל:

"גם לגבי הסמכות שבסעיף 19(ב) לחוק סדר הדין הפלילי נאמר, כי יש לעשות בה שימוש רק "באורח יוצא מן הכלל" (כלשונו של קדמי (שם)). כך במקרים בהם בית המשפט עותר לחייב את התביעה בהוצאות שנועדו לייעל את הדיון ולהקל על המלאכה השיפוטית; בודאי כך במקרים בהם מתבקש בית המשפט לעשות שימוש בסמכות זו כדי לסייע כלכלית להגנת הנאשם – שכן דרך

המלך לעניינים אלה היא חוק הסניגוריה הציבורית, שלכך נועד מטבע ברייתו. דברים אלה מתיישבים עם השכל הישר. (ההדגשות במקור)

31. דברים שנאמרו באשר לשיקולים בהפעלת סמכות זו בעניין אלגמיל יפים, בשינויים המחויבים, גם לענייננו:

"רשימת השיקולים שנוכרו ושעוד יובאו לקמן אינה ממצה, ואולם אין ספק כי במקרים בהם מדובר בחיוב התביעה לשאת בהוצאות ההעתקה נועד הדבר לענות על האינטרסים של ההגנה, על בית המשפט לבחון היטב הן את הצורך בהוצאות אלה, הן את יכולתו הכלכלית של הנאשם לשאת בהן והן את החלופות הקיימות במסגרת חוק הסניגוריה הציבורית - והכל תוך התחשבות בברירות המחדל הקבועות בחוק"; (בפסקה ל"א)

32. עוד תדגיש המשיבה כי בעניין פישר חזר ועמד בית המשפט על כך שסעיף זה עניינו במצב של "חסרון כיס מובהק" (בפסקה ל"ז לפסק דינו של השופט רובינשטיין) או "מצב מובהק ומוכח של חוסר אמצעים" (בפסקה 5 לפסק דינו של השופט סולברג). ובעניין אלגמיל צוין מפורשת כי המשוכה הכלכלית שבסעיף "מציבה היא רף שאינו קל לחציה"; זאת, שהרי מקום שעסקינן בנאשם הסובל מחסרון כיס, להגנתו נועדה הסניגוריה הציבורית" (בפסקה כ"ה לפסק הדין).

33. המשיבה תציין בהקשר זה כי בסעיף 19 כבר נעשה שימוש לאחר חקיקת חוק הסניגוריה. כך, בע"פ 3798/19 לורי שם טוב נ' מדינת ישראל הורה בית המשפט הנכבד, בהסכמת המדינה שניתנה לאור נסיבותיו החריגות של המקרה, על מינוי סגור פרטי למבקשת, מכוח הוראת סעיף 19(א).

34. לאור האמור לעיל, ברי כי בידי בית המשפט הנכבד מסורה הסמכות להורות על מימון הוצאות הגנתו של המבקש, לצורך כתיבת חוות דעת מטעמו, מכוח סעיף 19(ב). עם זאת, על מנת שיורה בית המשפט כאמור, על המבקש לבקש זאת מבית המשפט ולפרט מדוע עניינו נמנה על המקרים החריגים והנזירים בהם ייעשה שימוש בסמכות האמורה, ומדוע עומד הוא בתנאי הסעיף – לרבות היעדר היכולת הכלכלית.

35. המשיבה תדגיש כי עמדתה זו ביחס לאפשרות השימוש בסעיף 19(ב) מתייחסת אך ורק לתיק זה, והיא בגדר חריג למהלכם הרגיל של העניינים. כפי שנאמר בעניין אלגמיל – "מקום שעסקינן בנאשם הסובל מחסרון כיס, להגנתו נועדה הסניגוריה הציבורית".

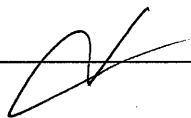
36. טרם סיום, תבקש המשיבה להעיר כי במשרד המשפטים נעשית עבודת מטה לבחינת האפשרות לאיתור והנגשת מומחים לרפואה משפטית ממדינות זרות לטובת שימוש ההגנה במקרה הצורך. זאת, במסגרת הצעה לפתרון זמני לבעיית המחסור במומחים פרטיים לרפואה משפטית במדינה ועד אשר ניתן יהיה ליישם פתרונות אחרים בישראל, והכל נוכח מסקנות דו"ח הוועדה לבחינת מצב הרפואה המשפטית בישראל ועמדת היועץ המשפטי לממשלה בעניין זה. מדובר בסוגיה מורכבת, אשר שאלת השתתפות המדינה בהוצאות הנובעות ממנה

טרם לובנה, ומטבע הדברים כפופה למספר שיקולים מנהליים ותקציביים. לפיכך, חשוב להבהיר כי אין בעמדת המדינה בתיק זה כדי להשליך על עמדה עתידית ביחס לסוגיה הרחבה, בעת תסתיים עבודת המטה ובחינת הנושא וביחס למקרים אחרים.

סיכום

37. לעמדת המשיבה, נימוקי המבקש אינם מצדיקים פניה בשלב זה לקבלת חוות דעת נוספת – בין של ד"ר קוגל ובין של מומחה אחר. עם זאת, כאמור, ככל שסבור בית המשפט הנכבד, בניגוד לעמדת המשיבה, כי מתעורר צורך בקבלת חוות דעת נוספת, עמדת היועץ המשפטי לממשלה היא כי קיימת מניעה לקבל חוות דעת ממנהל המכון לרפואה משפטית ד"ר קוגל בשל ניגוד עניינים כפי שתואר לעיל. הדרך המתאימה לקבלת חוות דעת, ככל שיש הצדקה לכך, היא לאפשר למבקש לקבל חוות דעת מרופא משפטי חיצוני למכון לרפואה משפטית (לרבות רופא משפטי מחו"ל במידת הצורך), וזאת אף תוך שימוש בסעיף 19(ב) לחוק סדר הדין הפלילי, המתיר לבית המשפט להורות שהוצאות ההגנה יחולו על המדינה, בתנאים מסוימים. ככל שבית המשפט הנכבד ימצא כי יש הצדקה לקבל חוות דעת, וכי המבקש עומד בתנאי סעיף 19(ב), הרי שלאור הנסיבות הייחודיות של מקרה זה, תסכים המשיבה, על דעת היועץ המשפטי לממשלה, לבקשה למימון מתאים לפי הסעיף האמור.

תמר בורנשטיין
ראש תחום (פלילי)
בפרקליטות המדינה

איתמר גלבפיש
סגן בכיר א' במחלקה הפלילית
בפרקליטות המדינה

